

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування

Протокол № 22 від "26 червня" 2018 р.
Зав. кафедри

 _____ Н.С. Приймак

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Булгакова О.В.
доц. кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування, к.е.н.

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 075 «Маркетинг» 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	30
Практичні / семінарські, годин	20
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	100
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3,3
самостійної роботи студента	6,6
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Ціль – формування системи знань з теоретичних питань про зміст та особливості організації торговельно-оперативних процесів в оптовій та роздрібній торгівлі, спрямованість організаційної діяльності на підвищення соціально-економічної ефективності торговельних підприємств та організацій.

Завдання: ознайомлення з теоретичними основами організації торгівлі; ознайомлення з організаційними моделями в системі торгівлі; ознайомлення з основними процесами в організації торгівлі оптової та роздрібною ланки; дослідження технології та процесів організації різних форм торгівлі; ознайомлення з основними фігурами технічного аналізу; ознайомлення з основними видами обладнання торгово-технологічного процесу; ознайомлення з принципами контролю в системі торгівлі.

Предмет: механізм формування теоретико-методологічних основ організації торговельно-технологічних процесів, їх раціоналізації і розвитку на інноваційній основі.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Теоретичні основи організації в торгівлі

Тема 2. Організаційні моделі в торгівлі

Тема 3. Організація оптової торгівлі

Тема 4. Організація оптових закупівель

Тема 5. Організація торгово-технологічного процесу оптового підприємства

Тема 6. Організація роздрібною мережі

Тема 7. Організація торгово-технологічного процесу в магазині

Тема 8. Організація продажу товарів в магазинах

Тема 9. Організація торгівлі на ринках

Тема 10. Регулювання і контроль діяльності підприємства в сфері торгівлі

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації торговельної діяльності					
Тема 1. Теоретичні основи організації в торгівлі	16	4	2		10
Тема 2. Організаційні моделі в торгівлі	14	2	2		10
Тема 3. Організація оптової торгівлі	14	2	2		10
Тема 4. Організація оптових закупівель	16	4	2		10
Тема 5. Організація торгово-технологічного процесу оптового підприємства	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 1	76	16	10	-	50
Змістовий модуль 2. Організація торговельної діяльності підприємства					
Тема 6. Організація роздрібною мережі	14	2	2	-	10
Тема 7. Організація торгово-технологічного процесу в магазині	16	4	2	-	10
Тема 8. Організація продажу товарів у магазинах	16	4	2	-	10
Тема 9. Організація торгівлі на ринках	14	2	2	-	10
Тема 10. Регулювання і контроль діяльності підприємства в сфері торгівлі	14	2	2	-	10
Разом за змістовим модулем 2	74	14	10	-	50
Усього годин	150	30	20	-	100

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Теоретичні основи організації в торгівлі	2
2	Семінар запитань і відповідь Організаційні моделі в торгівлі	2
3	Семінар – дискусія Організація оптової торгівлі	2
4	Семінар з виконанням практичних задач Організація оптових закупівель	2
5	Семінар з виконанням практичних задач Організація торгово-технологічного процесу оптового підприємства	2
6	Семінар запитань і відповідей Організація роздрібною мережі	2
7	Семінар з виконанням практичних задач Організація торгово-технологічного процесу в магазині	2
8	Семінар – розгорнута бесіда Організація продажу товарів у магазинах	2
9	Семінар – дискусія Організація торгівлі на ринках	2
10	Семінар з виконанням практичних задач Регулювання і контроль діяльності підприємства в сфері торгівлі	2
Всього		20

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації за результатами торгів акціями та складання на її підставі таблиць та графіків.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації торговельної діяльності			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 1. Теоретичні основи організації в торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: характеристика основних категорій теорії організації, зміст організації торгівлі, основні принципи організації торгівлі. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань і відповідь Тема 2. Організаційні моделі в торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: загальна характеристика торгівлі як системи; види суб'єктів торговельної діяльності; організаційні моделі в роздрібній торгівлі; організаційні структури оптових підприємств 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар – дискусія Тема 3. Організація оптової торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: поняття оптового ринку; структура та інфраструктура оптової торгівлі; форми оптового продажу та види оптового обороту; організація продажу товарів зі складу; організація транзитної поставки; особливості дрібнооптового продажу товарів.. Джерело [1, 2, 4, 5, 9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка наукового повідомлення.	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень
Семінар з виконанням практичних задач Тема 4. Організація оптових закупівель	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: сутність оптових закупівель, їх види, планування закупівельної роботи; форми і методи закупівель; порядок укладання договорів; закупівля товарів за державні кошти. Джерело [1, 2, 4, 5, 9]. 2. Самотестування. 3.Самоперевірка знань шляхом побудови алгоритму організації оптових закупівель на внутрішньому або зовнішньому ринку	Тестування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 5. Організація торгово-технологічного процесу оптового підприємства	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: зміст, принципи організації торгово-технологічного процесу; технологія внутрішньо складського переміщення товарів; організація складських операцій розміщення, зберігання та відпуску товарів; механізація складських операцій. Джерело [1, 2, 4, 5, 9]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом побудови схеми торгово-технологічного процесу оптового підприємства	Тестування, розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 1	50		
Змістовий модуль 2. Організація торговельної діяльності підприємства			
Семінар запитань і відповідь Тема 6. Організація роздрібною мережі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: сутність, принципи та завдання роздрібною торговельною мережі; основні види, типи і формати роздрібних торговців; концентрація і спеціалізація роздрібною мережі.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування,

		Джерело [1, 2, 4, 5, 6]. 2. Самотестування.	
Семінар з виконанням практичних задач Тема 7. Організація торгово-технологічного процесу в магазині	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: зміст торгово-технологічного процесу в магазині; технологія приймання і зберігання товарів в магазинах; розміщення та викладання товарів; показники ефективності використання торгових площ. Джерело [1, 2, 4, 5, 6]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом побудови схеми торгово-технологічного процесу для магазинів з різними формами торгівлі, асортименту та спеціалізації.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар – розгорнута бесіда Тема 8. Організація продажу товарів у магазинах	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: класифікація форм і методів роздрібного продажу товарів; магазинні методи продажу товарів; психологічні аспекти процесу продажу товарів. Джерело [1, 2, 4, 5, 6]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховувана доповіді
Семінар – дискусія Тема 9. Організація торгівлі на ринках	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: класифікація поза магазинних форм продажу; торгівля на ринках як особлива форма торговельно-сервісного обслуговування; ринкове господарство і його структурні елементи; організація системи послуг торгівлі на ринках . Джерело [1, 2, 11]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної інформації
Семінар з виконанням практичних задач Тема 10. Регулювання і контроль діяльності підприємства в сфері торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: правові та організаційні засади захисту прав споживачів; контрольні перевірки додержання правил торговельного обслуговування; документальне супроводження перевірок. Джерело [1, 2, 11]. 2. Самотестування. 3. Добір статистичної інформації щодо результатів контролю діяльності підприємств в сфері торгівлі в різних областях України.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної інформації
Разом змістовий модуль 2	50		
Разом	100		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні					Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6
1. Знання теоретичних основ організації торгівлі, а саме: правил розміщення торговельної мережі, контролю торговельної діяльності різних підприємств, видів та форм торгівлі, правил організації в сфері торгівлі			+				+		+	+	
2. Знання ключових інструментів організації торгівлі: рівні товарних запасів, обсяги потоку покупців, методи виявлення потреб, норми забезпеченості торговельною площею на 1 покупця, лінії каналів доставки.				+				+	+	+	
3. Знання ключових положень в організації оптової торгівлі та функціонування оптових підприємств, правила роботи складського господарства				+			+		+	+	
4. Знання основних положень організації та розміщення роздрібно-торгівельної системи, правил забезпечення асортименту роздрібних підприємств, торговельно-технологічної схеми роздрібного підприємства								+		+	
5. Розуміння організаційних основ розподілу, збуту та постачання товарів в оптовій та роздрібній мережі			+				+		+		
6. Розуміння методів формування оптимального каналу руху товарів в системі організації торгівлі				+				+	+		
7. Уміння побудувати схеми розташування торговельних підприємств та проаналізувати оптимальність побудови схеми постачання товарів з метою формування оптимального асортименту.				+				+		+	
8. Уміння оцінити напрямки динаміки розвитку торговельних мереж, товарообороту оптової та роздрібно-торгівельної ланки, зовнішньої та внутрішньої торгівлі							+		+	+	
9. Уміння розраховувати обсяги постачання товарів на внутрішній									+		

ринок та визначати баланс товарів вітчизняного та закордонного постачання											
10. Уміння формувати стандарти торгово-технологічного процесу в умовах оптового та роздрібного підприємства							+		+	+	
11. Уміння використовувати дисперсний аналіз для обґрунтування товарної номенклатури в системі організації торгівлі							+	+	+		
12. Уміння використовувати статистичні дані щодо розвитку домогосподарств для планування розвитку торговельної мережі				+			+			+	
13. Здатність аналізувати динаміку ринків на основі вивчення графічних та математичних закономірностей у русі ціни за минулий період часу, дослідити динаміку ринку за допомогою графіків з метою прогнозування майбутнього напрямку руху цін				+			+		+	+	

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку: впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2		1			4
Тема 2	2		1			4
Тема 3	2		1	5		7
Тема 4	2	5	1	5		
Тема 5	2	5	1		15	
Разом змістовий модуль 1	10	10	5	10	15	50
Змістовий модуль 2						
Тема 1	10		1			4
Тема 2	10	5	1	5		4
Тема 3	10	5	1	5		7
Тема 4	10		1			4
Тема 5	10		1		15	3
Разом змістовий модуль 2	10	10	5	10	15	50
Разом						100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Азарян, О. М. Організація і технологія торгівлі [Текст] : підручник : рекомендовано М-вом освіти і науки України / О. М. Азарян, Е. М. Локтєв, В. П. Оліфіров ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського . — Вид. 2-ге, розшир. та допов. — Донецьк : [ДонНУЕТ], 2010 . — 608 с
2. Організація торгівлі [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Апопій [та ін.], за ред. В. В. Апопія ; Львів. комерц. акад. . — вид. 2-ге, перероб. та доп. — К. : "Центр учбової літератури" , 2008 . — 632с.
3. Голошубова, Н. О. Організація торгівлі : підручник / Н. О. Голошубова. - 2-ге вид., доп. та перероб. - Київ : Київ. нац.орг.-екон.ун-т, 2012. - 680 с.
4. Виноградська, А. М. Технологія комерційного підприємництва [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. М. Виноградська ; ЕКОМЕН . — К. : Центр навчальної літератури, 2006 . — 780с
5. Егоров, В.Ф. Организация торговли [Текст] : учеб.для студ. вузов / В.Ф. Егоров . — СПб. : Питер, 2004 . — 352с.
6. Локтєв Е.М. Організація і технологія торгових процесів: Конспект лекцій / Е.М.Локтєв: Донецьк, ДонНУЕТ, 2009 - 203 с.
7. Мазаракі А.А. Торговельне підприємництво: стратегія, політика, конкурентоспроможність / А.А.Мазаракі , Д.М.Пшеслінський, І.В.Смолін. — Киев: КНТЕУ, 2006. — 242 с.

Допоміжна

8. Богатырев, С. А. Технология хранения и транспортирования товаров [Текст] : учеб. пособие / С. А. Богатырев, И. Ю. Михайлова. - М. : Дашков и К, 2010. - 143 с.
9. Багузин, С. В. Управление размещением товаров на складе с использованием контрольных карт [Текст] / С. В. Багузин // Менеджмент качества. - 2010. - № 4. - М.. - С. 300-310 : Изд. дом Гребенникова, 2010
10. Кент Т. Розничная торговля [Текст] / Т. Кент, О. Омар. - М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2007. - 707 с.
11. Волгин, В.В. Логистика приемки и отгрузки товаров [Текст]: Практическое пособие. — М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и Ко», 2007. — 460 с.

12. Голошубова, Н. О. Організація і технологія торгівлі спожитковими товарами [Текст] : навч. посіб. / Н. О. Голошубова ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т . — К., 2007 . — 272 с.
13. Киреева, Н.С. Складское хозяйство [Текст]: учеб. пособие / Н.С. Киреева. — М.: Издательский центр «Академия», 2009. — 192 с.
14. Пономарьова Ю.В. Логістика: навчальний посібник./Ю.В.Пономарьова. — Київ: Центр навчальної літератури, 2003.
15. Панкратов, Ф.Г. Коммерческая деятельность : учеб. для вузов / Ф.Г. Панкратов, Т.К. Серегина ; М-во образования РФ. — Изд. 5-е, перераб. и доп. — М. : ИКЦ Маркетинг, 2008. — 580 с
16. Половцева, Ф. П. Коммерческая деятельность : учеб. для вузов / Ф.П. Половцева ; М-во образования РФ. — М. : Инфра-М, 2008. — 248 с. : ил. ; 21 см. — (Высшее образование).
17. Коммерция и технология торговли: Учебник / Дашков Л.П., Памбухчиянц В.К., Памбухчиянц О.В. 11-е изд., перераб. и доп. — М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2012. — 692 с.

Інформаційні ресурси

18. Офіційний сайт міжнародного агентства новин і фінансової інформації Reuters [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.reuters.com/
19. Офіційний сайт міжнародного агентства фінансової інформації Dow Jones [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.dowjones.com/
20. Офіційний сайт міжнародного агентства фінансової інформації Bloomberg [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bloomberg.com/>
21. Офіційний сайт інформаційної системи Tenfore [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.tenfore.net